

Slags Spørgsmaal fra sig og sige: Vær saa god at gaae til Domstolene, saa er jeg fri for Ansvar — er en Betragtning, som jeg ikke kan tilegne mig; det forekommer mig, at en Minister, saalænge han bliver i sin Stilling, maa have Dufte om og Lyft til at opfylde sine Pligter i videste Omfang, saaledes at han ikke kan skyde nogen som helst Gjerning fra sig, som naturlig paahviler ham. — Med Hensyn til Forslaget under Nr. 21 har jeg ikke Noget at erindre.

S. Sager: Jeg skal bestræbe mig for ikke at strue denne Sag op, som den ærede Minister besyldte andre Medlemmer for at have gjort. Jeg troer heller ikke, at der er nogen som helst Fare i den Henseende; vi kunne vistnok behandle dette Spørgsmaal ganske roligt. Den ærede Ordfører erklærede strax — og det er en Selvfølge, at man maatte vente en saadan Erklæring fra hans Side — paa hele Udvalgets Vegne, at der naturligviis ikke var Tale om at søge at stille Embedsmændene anderledes end andre Borgere i Samfundet i deres Forhold til Lovgivningen; og for det Andet, hvad der er ligesaa vigtigt: at der naturligviis ikke var Tale om ved dette Forslag at udøve Noget, der kunde ligne en Kritik af enkelte afsagte Domme; at der her i Thinget er den fuldeste Tillid til, at vore Domstole upartisk og retfærdigt afgjøre de Spørgsmaal, der forelægges dem, og at der ikke er Noget, der kan tvivle et Dødblik herom. Spørgsmaalet er altsaa aldeles ikke det, om der er større eller mindre Tillid til Domstolene, om man vil behandle Embedsmændene bedre eller mindre godt, om man vil stille dem saa, at deres Ret sikkes, eller ikke; men Spørgsmaalet er ganske simpelt dette: om det er rigtigt i et Tilfælde som det nærværende at gjøre en Undtagelse med Hensyn til Embedsmændene fra Grundlovens Bestemmelse om, at det er Domstolene, der afgjøre, hvad der i det enkelte Tilfælde er Lov og Ret. Det er jo forunderligt, som det kan gaae. Der var en Tid her i Landet, da der var en stærk levende Frihedsbevægelse, og da hele Rækten blev lagt paa Domstolene; der var en stor Tilbøielighed hos hele Folket til at sige: Lad

os blot faae frit stillede Domstole til at afgjøre i hvert enkelt mødende Tilfælde, hvad Lov er i Landet, saa er der givet os en saadan Betryggelse, at alt Andet er mere eller mindre underordnet. Der var virkelig en saadan Tid, og den holdt sig længe; ogsaa efterat Grundloven var givet. Jeg veed ikke, det er mig aldeles ufatteligt, hvorved Omslaget er skeet, men det er ganske vist, at der er en Bestræbelse forskjellig fra den i hin Tid; jeg troer, at den er forbigaende, jeg troer slet ikke, at der ligger nogen virkelig Mistillid til Grund for den, og at den om saa Nar vil forandre sig, men det er ganske vist, som det er sagt af flere andre Talere, at der er en vis Strømning i en anden Retning; det er ligesom man begynder at sige: skulde det ikke være bedst at unddrage visse Sager fra Domstolene, som vi hidtil have anseet det for rigtigst, at de skulde afgjøre. Nu er her et af de Tilfælde, i hvilket jeg fuldkommen indrømmer, at Sagen i praktisk Henseende ikke har stor Betydning; det er overordentlig faa Tilfælde der fremkomme, og jeg er sikker paa, at de allerfleste Afgjørelser, der ere truffne administrativt, ere fuldkommen correcte, men jeg vil minde om nogle Ord, som bleve udtalte forleden af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valakreds (S. N. Hansen). Han sagde, at „Menneskets Tilfredshed her i Livet berover paa, hvad han troer om sin Stilling, og ikke paa, hvorledes hans Stilling i Virkeligheden er. Mange kunne føle sig lykkelige i Stillinger, hvort Andre ville føle sig uslykkelige, fordi de troe, at Stillingen er god. Troen er det væsentlige, og Troen hos Embedsmændene paa, at man behandler dem paa en retfærdig og billig Maade, har sin store Betydning.“ Jeg troer vel, at det ærede Medlem heri gik noget vidt, men under alle Omstændigheder er det min Mening, at det er rigtigt her at minde om, at der virkelig ligger nogen Sandhed paa Bunden af disse Ord. Denne Tro paa, at man er stillet paa en anden Maade, end Andre, har heri Verden sin Betydning. Derfor den Tro, om ogsaa kun for saa Nar, gjør sig gjældende hos Embedsstanden, at Rigsdagen og Regeringen i For-